

Waarderend Evalueren

In de compacte visitatie staan vijf hoofdvragen centraal. Deze vragen zijn:

1. **Follow-up: wat is er gebeurd/ondernomen n.a.v. adviezen uit de eerste visitatie?**
2. **Totaalbeeld: welke ontwikkelingen spelen er op hoofdlijnen?**
3. **Trots: waar is de regio trots op, wat gaat heel goed?**
4. **Kansen en uitdagingen: Voor welke kansen en uitdagingen staat de veiligheidsregio?**
5. **Wat is volgens de veiligheidsregio nodig om van de verdiepende visitatie (2e ronde) een succes te maken?**

Met dit hulpmiddel (gebaseerd op Appreciative Inquiry) kun je de voorbereiding van de evaluatie interactief en compact organiseren. Zo krijg je snel je antwoorden bij elkaar en haal je extra informatie uit de interactie van de deelnemers op.

Hoe werkt het?

- Plan één à twee uur, in een ruimte waar je plek hebt om te bewegen.
- Nodig zoveel mogelijk collega's uit, of collega's van de verschillende 'bloedgroepen' of aandachtsgebieden, zodat je een compleet beeld krijgt. Je kunt ook de vragen van tevoren aan degenen die niet aanwezig zijn versturen en hun verzoeken, om de antwoorden met viltstift op post-its te schrijven of per e-mail op te sturen.
- Bied alternatief meerdere data aan als niet iedereen kan: de volgende groep voegt dan hun inzichten toe.
- Aan het begin van de bijeenkomst: leg het doel uit.
- Teken het onderstaande kwadrant met viltstift op een flip-over vel of plak het aan de muur.

Trots: waar is de regio trots op, wat gaat heel goed?	Totaalbeeld: welke ontwikkelingen spelen er op hoofdlijnen?
Voor welke kansen en uitdagingen staat de veiligheidsregio?	Visitatie: Wat is volgens jullie nodig om van de verdiepende visitatie (2e ronde) een succes te maken?

NB. De vragen in de kwadranten zijn vragen 2, 3, 4, en 5.

Bereid vraag 1 "Follow-up: wat is er gebeurd/ondernomen n.a.v. adviezen uit de eerste visitatie?" samen met een kleine groep vooraf voor. Vaak moet dit nl. even uitgezocht worden. Neem de resultaten mee naar de bijeenkomst en laat ze aan de deelnemers zien. Willen ze iets toevoegen? Is er iets onduidelijk? Zo toets je dit overzicht en tegelijk heeft iedereen het gezien en erop kunnen reageren.

- Vraag deelnemers om hun inbreng duidelijk leesbaar op zelfklevende **post-its te schrijven** (met een viltstift, dan is het goed zichtbaar voor iedereen. Neem hiervoor voldoende tijd, bijvoorbeeld 10 minuten. Laat deelnemers individueel aan het werk gaan.
- Als iemand klaar is kun je hem of haar uitnodigen de **memo's op te plakken** in het kwadrant. Vervolgens ga je met z'n allen bij de flip-over staan en faciliteer je het gesprek.
- Je begint bij het kwadrant linksboven. Lees voor: **Wat gaat goed?** Zorg ervoor dat je daar voldoende tijd aan besteedt.
- **Welke thema's zie je?** Hang de memo's met dezelfde boodschap bij elkaar. Let op: het gaat er niet om zo min mogelijk clusters te hebben, maar alle stemmen te horen en **patronen** te zien. Indien er tijdens het gesprek nieuwe ideeën opkomen, hang ze erbij.
- Let op de tijd en blijf **gefocust**. Laat discussies niet te lang worden. Iedereen heeft zijn eigen waarheid. Het gaat erom een zo **compleet** mogelijk beeld te krijgen.
- Ga vervolgens bepalen welke **3 thema's** eruit springen. In de compacte visitatie kun je maar bij een aantal dingen stil staan. Wat is bijzonder (in de positive of negatieve zin en behoeft aandacht?) Je kunt b.v. de deelnemers vragen om te stikeren. Of doe dit zelf na afloop.
- Maak een **foto** van de resultaten en gebruikt deze als basis voor het reflectieverslag.

Het voordeel van één of meerdere 'live'-bijeenkomsten is dat je vragen kunt beantwoorden en de groep verder kunt helpen. Ons brein zit zo in elkaar dat we vaak sneller zien wat niet werkt als met een trots oog onze successen te beschrijven. Daarom het is belangrijk om deze stap goed te begeleiden. Moedig de deelnemers aan om over positieve dingen na te denken. Deze mogen klein zijn. Soms helpt het om voorbeelden te geven.

Evalueren vraagt tijd én concentratie. Als leidinggevende of facilitator vervul je hierin een belangrijke (voorbeeld)rol. Vraag deelnemers zich te concentreren en benadruk het belang van het moment bijvoorbeeld door aan te geven dat je hoopt er écht van te leren. Zo creëer je focus en dat verhoogt de kwaliteit van de evaluatie.

Veel succes!